

Nr 960

Av fru **Florén-Winther m. fl.**, angående *landsbygdshusmödrarnas situation.*

(Lika lydande med motion nr 1128 i Andra kammaren)

För varje år som går lägges allt flera jordbruk ner i vårt land eller bärkraften minskar, vilket innebär stora problem för de kvinnor som berörs av detta. Inom familj jordbruken, både de större och mindre, har kvinnorna haft stora arbetsuppgifter både inom- och utomhus. Jordbrukarhustrurna har varit de som, när jordbruken blivit allt mindre bärkraftiga, stannat hemma och skött dessa medan männen fått söka sig nya arbetsuppgifter utanför jordbruket. Många män har anvisats arbeten på andra orter långt från hemmet och tvingats pendla veckovis eller till och med månadsvis. Under tiden har kvinnorna haft hela ansvaret ofta utan avlösning vid sjukdom eller för semester.

Det blir alltså kvinnorna som nu i allt större omfattning står arbetslösa. Vilka nya arbetstillfällen och försörjningsmöjligheter finns då att erbjuda? Den svåra frågan är: Finns det arbeten för dessa kvinnor att få? Under den arbetslöshetskris det svenska samhället upplevde under 1967 och 1968 visade det sig att det var kvinnorna och den äldre arbetskraften som först blev arbetslösa. Statistiken visade också att det var dessa som blev längst arbetslösa och att en del till och med fortfarande är det. Kvinnorna är ju oftare genom sina familjeförhållanden mera arbetsmarknadsmässigt orörliga, vilket betyder ytterligare problem. Arbetsmarknadsstyrelsen som har att planera omskolningsutbildning, vidareutbildning och vuxenutbildning bör förstärka denna verksamhet med tanke på dessa jordbrukarhustrur. Beaktas bör också glesbygdernas allt svårare kommunikationsproblem som kan innebära att internatutbildning måste ordnas så att också de mindre barnen kan tas med.

För de kvinnor, som varit ifrån arbetsmarknaden 20—25 år eller tidigt bildat familj och fått barn, bör normer övervägas som på den övriga arbetsmarknaden för förtidspension eller liknande. Självklart bör innan dess en ren arbetsvärdering företagas av hemarbetets olika moment och arbetet i jordbruket för att komma fram till en rättvis mätare och mall för framräknandet av en ekonomisk trygghet. Barntillsynen bör också anpassas till de speciella problem som råder för landsbygds- och glesbygdsfamiljerna. Problemen omkring familjens möjligheter att hålla samman, klara sin

viktiga fostrargärning för barnen, omhändertagande av gamla och sjuka som nu förekommit i så stor omfattning i dessa hem måste också lösas.

Landsbygdskvinnorna som kämpat med svårigheter och ekonomisk otrygghet får inte diskrimineras. Kan samhället genom respektive myndigheter bereda landsbygdskvinnorna de arbetsmöjligheter och den försörjning de kommer att kräva? Om inte bör andra former prövas att skapa trygghet också för dem som tvingas vara kvar.

Inte minst bör barnens behov av sina föräldrar och familjegemenskapens stärkande därvid införas i diskussionen. För de jordbrukarhustrur jämväl jordbrukare som fortsätter sitt arbete vid jordbruket är en av de angelägnaste åtgärderna att ett avlösningssystem vid sjukdom och semester prövas.

Med stöd av vad ovan anförts hemställes,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa att Kungl. Maj:t måtte ge glesbygdsutredningen i uppdrag att i sitt fortsatta arbete beakta de olika problem rörande landsbygdshusmödrarnas situation bland annat på grund av jordbrukets strukturomvandling som anförts i motionen.

Stockholm den 28 januari 1970

Ethel Florén-Winther (m)

Ingvar Andersson (m) Karl Pettersson (m) Ragnar Sveningsson (m)

Nr 961

Av herr **Gustafsson, Nils-Eric**, om åtgärder för att stärka allmänhetens insyn i och inflytande över samhällsplaneringen.

(Lika lydande med motion nr 1115 i Andra kammaren)

Stockholm den 28 januari 1970

Nils-Eric Gustafsson (cp)
